

משרד החינוך
המנהל הפדגוגי
אגף לחינוך קדם יסודי

עונת האביב וחג הפסח

רונית קרל, מדריכה בתחום המוזיקה והפיוט במחוז תל אביב

גננת יקרה, גנן יקר,

בהמשך למפגש העשרה מוזיקלי #4 שהתקיים בנושא עונת האביב וחג הפסח, מצורפים:

1. קישור להקלטת המפגש ([לחצו כאן!](#))

2. סיכום המפגש עם קישורים ופיוט הפעילויות בהן התנסינו ([דפדפו לעמוד הבא](#))

להרחבה נוספת בנושא המפגש ניתן:

- לצפות בשידור "[עונות השנה במנגינה ובשיר](#)" (הצעה לפעילות מוזיקלית בעקבות "האביב" מאת המלחין ויואלדי והשיר "אור חבצלות" / מילים: שרה לוי תנאי, לחן: עממי)
- לשלב פרטואר מוזיקלי נבחר ופעילויות מוזיקליות מתוך החוברות "זמר לך לגיל הרך" -

[עונות, שירי חגים](#).

נשמח לשיתוף בעקבות חוויית היישום שלכן. ס. בגנים בהמשך למפגשים ומה סייע לכם במיוחד לחזור על הפעילויות השונות ולשלבן בעשייה.

תודה מיוחדת על הסיוע בהיערכות למפגש ל:
רבקה לנגזם, מדריכה בתחום המוזיקה בגנ"י
רנה כלף, מדריכה ארצית למוזיקה, אגף אמנויות

צוות ההדרכה בתכניות העשרה ייחודיות ובמרכזי העשרה
ד"ר מאיה איזנברג, מדריכה ארצית למוזיקה באגף לחינוך קדם יסודי

הצטרפו לעמוד הפייסבוק של תחום המוזיקה באגף לחינוך קדם יסודי: "ציפור שיר"

משרד החינוך
המנהל הפדגוגי
אגף לחינוך קדם יסודי

להאזנה, לחצו
על הקישור

שמחה רבה

מילים: בלהה יפה

לחן: ידידיה אדמון

1. **מטרה מוזיקלית:** טיפוח שירה יפה, הבחנה במבנה מוזיקלי (בית-פזמון), הקשת תבנית מקצב חוזרת, חשיפה למגוון ביצועים מוזיקליים, נגינה בכלי הקשה, הכרת כלי נגינה ומשפחות הכלים אליהן משתייכים

2. **אביזרים:** כלי נגינה / כלי הקשה מחפצים שיש בבית

3. מהלך הפעילות:

- נכיר שתי תבניות מקצב והתנסו בהקשתן (1- שמחה רבה, שמחה רבה, אביב הגיע פ-סח בא; 2 - תפרו- --, תפרו- ---, תפרו- --- לי בגד עם כו-סים).
- נאזין לשיר והצטרפנו בפזמון החוזר בתבנית מקצב ראשונה ובבתי השיר בתבנית מקצב שנייה.
- נתייחס למבנה המוזיקלי של השיר (פזמון-בית) ולייחודיות ששיר נפתח דווקא בפזמון ולא בבית.
- נתאים כלי נגינה לכל אחת מתבניות המקצב תוך התייחסות להבדלים ביניהן, בתבנית מקצב ראשונה תיבה סינית / מקלות הקשה ובתבנית השנייה פעמון / משולש / תוף (בהלימה לצלילים הארוכים). *ניתן גם להקיש באגוזים.
- נאזין לביצוע כלי (להאזנה לחצו כאן) והצטרפנו בנגינה באמצעות חפצים מהבית.
- נתבונן בתמונות של כלי נגינה אתניים (עוד, דרבוקה, קאנון, נאי, כינור, דף) והתייחסנו למשפחות הכלים אליהן משתייכים (כלי קשת, כלי פריטה, כלי הקשה, כלי נשיפה).
- נאזין לביצוע אינסטרומנטלי (להאזנה לחצו כאן) והצטרפנו באלתור בפנטומימה בהתאם לכלים שזיהינו.
- נאזין לביצוע א-קפלה של השיר והבחנו בייחודיות המאפיינת אותו (שירה חיה ללא ליווי כלי).

4. ומה עוד?

- נכין כרטיסיות עם האיורים המזכירים את מילות השיר ונניח בהתאם.
- נתאר כל פעולות ניקיון בכלי נגינה אחר ונגלה את הפעולה המבוצעת.
- נחלק את הילדים לקבוצות. כל קבוצה תמחזז בית אחר בשיר.

להאזנה, לחצו
על הקישור

הסנאית

מאת המלחין הישראלי: יחזקאל בראון

1. **מטרה מוזיקלית:** הקשת תבנית מקצב חוזרת, הבחנה בכלי הנגינה המנגנים וחלוקת התפקידים ביניהם, הבחנה בין חלק חופשי לבין חלקים מדודים

2. **אביזרים:** כלי הקשה (ניתן לקראת החג להשתמש באגוזי מלך)

3. מהלך הפעילות:

- נכיר תבנית מקצב (TA TE TA, TA TE TA) ונתנסה בהקשתה על איברים שונים בגוף.
- נאזין ליצירה וננסה לשים לב מתי מתאים להצטרף בהקשת תבנית המקצב.
- נזמין את הילדים לנסות לזהות את כלי הנגינה המנגנים (חליל צד, פסנתר) ומה חלוקת התפקידים ביניהם.
- נאזין ליצירה שוב ונצייר על דף בחלקים בעלי אופי חפשי (נקפיד על רישום מצד שמאל לימין).
- נתבונן ברישום שיצרנו ונתייחס לנקודות הדמיון.
- נתבונן ברישום הגרפי של היצירה (בתוך: אתר המוזיקה של המכון לאינטגרציה, אוני' בר-אילן) ונבחין ויזואלית במבנה המוזיקלי ובחלוקת התפקידים בין הפסנתר לחליל צד.
- נספר לילדים על המלחין יחזקאל בראון שהלחין את היצירה (בתוך: אתר המוזיקה של המכון לאינטגרציה, אוני' בר-אילן).
- נצטרף בהקשת תבנית המקצב החוזרת בחלק החוזר באגוזים (או בכלי הקשה אחר) ובחלקים החופשיים ניתן לנוע בחופשיות במרחב בהתאם לאופי הקליל של המוזיקה.
- נזמין את הילדים להתחלק לזוגות, האחד פועל בהישמע הפסנתר והשני בהישמע החליל (ניתן לחשוב יחד עם הילדים על רעיונות נוספים).

4. ומה עוד?

- להרחבה והשראה נוספת על היצירה - באתר המוזיקה של המכון לאינטגרציה באוני' בר-אילן - לחצו כאן.
- ניתן להכיר קטעים מוזיקליים נוספים מתוך "דירה להשכיר".
- ניתן לצייר על דף ולהמחיש את ההבחנה בחלוקת התפקידים בין כלי הנגינה המנגנים.
-

להאזנה, לחצו
על הקישור

באגודים נשחקה

מילים: יצחק אלטרמן

לחן: יואל ולבה

1. מטרה מוזיקלית: הקשת תבנית מקצב חוזרת, הבחנה במבנה מוזיקלי ובאופי המשתנה של כל אחד

מהחלקים

2. אביזרים: כלי הקשה (ניתן לקראת החג להשתמש באגוזי מלך)

3. מהלך הפעילות:

- נשוחח עם הילדים על איברי גוף זוגיים ואי-זוגיים ונסביר את המושגים "זוג", "פרט".
- נאזין לשיר ונצטרף בהקשת תבנית מקצב משפט השני לאורך כל השיר (למשל- "חג ה-פ-סח בא!").
- נשוחח על האופי המוזיקלי המשתנה בין המשפט הראשון לשני.
- נזמין את הילדים להמציא משחק מתאים לאגודים בעקבות המוזיקה.
- נשיר את השיר ונצטרף בתנועה (בהמשך ניתן גם בהקשה עם אגודים): במשפט הראשון נצטרף עם הרעיונות שהוצעו למשחק האגודים ובמשפט השני בהקשת תבנית המקצב החוזרת.
- ננוע בפיזור במרחב בחלק המהיר ונצטרף בטפיחות / הקשה באגודים, נחליף בן זוג בכל פעם. בחלקים החופשיים נשחק בזוג או פרט עם החבר שפגשנו.

4. ומה עוד?

- נשחק באגודים.
- נספר את הסיפור "אגוז של זהב" מאת לוין קיפניס.
- נכיר סוגים שונים של אגודים (אגוזי מלך, פקאן, לוז ועוד).

להאזנה, לחצו
על הקישור

אחד מי יודע

מילים מתוך ההגדה

לחן: מסורת הולנד

1. **מטרה מוזיקלית:** הכרת לחן נוסף לפיוט "אחד מי יודע", הקשת תבנית מקצב חוזרת, הבחנה במבנה מוזיקלי ייחודי ("מבנה צובר"), התנסות ב"מראה מוזיקלית"

2. **אביזרים:** ללא

3. **מהלך הפעילות:**

- נתנסה בהקשת מקצב ונתרגל אותה במקצבים שונים.
- נדקלם את המילים עפ"י לחן מסורת הולנד ונצטרף בהקשת המקצב, כאשר בפזמון נצטרף בתנועות "מראה מוזיקלית" ("אחד אלהינו שבשמים ובארץ").
- נאזין לפיוט ונצטרף בהקשת מקצב בבתי השיר ובפזמון בתנועות "מראה מוזיקלית" (להאזנה לחצו כאן!)
- נזמין את הילדים להצטרף להקשת המקצב בזוגות ובהמשך ניתן גם להתנסות במעגלים.

4. **ומה עוד?**

- נשוחח על הפיוט עם הילדים (תוכן הפיוט, מתי נהוג לשיר אותו).
- נשוחח על הייחודיות בביצוע המוזיקלי (שירה בליווי מחיאות כף ללא כלי נגינה).
- נכיר פיוטים נוספים מתוך ההגדה.
- נאייר את הפיוט בהתאם למספרים ומה הם מתארים.

עבדים היינו

מילים מתוך ההגדה
לחן: שלום פוסטולסקי

1. **מטרה מוזיקלית:** האזנה לביצוע תזמורתי, הבחנה במבנה מוזיקלי ובאופי המוזיקלי המשתנה, התנסות בהפקות קוליות שונות.

2. **אביזרים:** ללא

3. **מהלך הפעילות:**

- נאזין ל**ביצוע תזמורתי** ונבחין בשינויים המוזיקליים המתרחשים בו (שינויי מקצב) ובאופי המשתנה (דרמטי לעומת קליל / נמרץ).
- נשוחח על מילות השיר ונסביר מילים קשות (עתה, בני חורין).
- נשיר את השיר ונמחיש ניגודים מוזיקליים (מהר-לאט, כבד-קל ועוד). תוך כדי השירה נזמין את הילדים לשנות את המנח של הגוף בהתאם - שירה כשהגוף כפוף ובעמידה זקופה להרגשת ההבדלים בין כבד לקל.
- נתנסה בשירה חיה בחלוקת תפקידים - קבוצה א' / קבוצה ב', סולן / קבוצה, שירה דמומה (בלב) למשל של "עבדים היינו" ושירה בקול "עתה בני חורין" ועוד.
- ננוע במרחב כאשר בחלק הראשון ("עבדים היינו") נמחיז זאת בהליכה כבדה ובחלק השני ("עתה בני חורין") נלך בהליכה קלילה וזקופה.

4. **ומה עוד?**

- נשיר שירים נוספים מתוך ההגדה.
- נספר לילדים את ההגדה.